

Αριθ. Πρωτ. 26428/ΓΒ/σμ

Αθήνα, 5 Ιουλίου 2013

Π Ρ Ο Σ Τον

Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

κ. Μιχάλη Χρυσοχοϊδη

Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε

101 91 Χολαργός

ΘΕΜΑ: Επείγοντα προβλήματα Εργοληπτικού Κλάδου – Προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

σας γνωστοποιούμε την κάτωθι πρόσφατη αλληλογραφία του Συνδέσμου μας με την προηγούμενη πολιτική ηγεσία του Υπουργείου, που είχε την θεσμική αρμοδιότητα των σχετικών ρυθμίσεων, για ζητήματα ιδιαίτερα κρίσιμα για την άσκηση της εργοληπτικής επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα:

- Η υπ'αριθμ.26362/18-6-2013/επιστολή με θέμα: «Αδικαιολόγητος περιορισμός ισχύος διατάξεων στην παραγωγή δημοσίων έργων»

- Η υπ' αριθμ. 26360/18-6-2013/επιστολή με θέμα: «Διαδικασία διαιτησίας για την επίλυση διαφορών στις συγχρηματοδοτούμενες συμβάσεις δημοσίων έργων (άρθρο 64 του Ν.4155/2013) – Αίτημα παράτασης προθεσμιών επίλυσης».

- Η υπ' αριθμ. 26174/26-4-2013 επιστολή με θέμα: «Μεταρρύθμιση Νομοθετικού πλαισίου των Δημοσίων Συμβάσεων και Πρότυπα Τεύχη Δημοπράτησης και Σχεδίων Συμβάσεων»

- Η υπ' αριθμ. 26159/24-4-2013 επιστολή με θέμα: «Προτάσεις άμεσης υλοποίησης επί ενός ολοκληρωμένου συστήματος τιμολόγησης και κοστολόγησης των Δημοσίων Έργων»

- Η υπ' αριθμ. 26054/04-4-2013 επιστολή με θέμα: «Τροπολογία – προσθήκη υπ'αριθμ. 374/33 της 29.03.2013 με θέμα: Ρυθμίσεις θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, σχετικά με: α. τον έλεγχο δημοσίων συμβάσεων, β. τροποποιήσεις του ν. 3886/2010 (Α' 173), γ. τροποποιήσεις του ν. 4014/2011 (Α' 209), δ. θέματα απαλλοτριώσεων που κατατέθηκε στο σχέδιο νόμου του ΥΠΑΝΑΝΥΜΕΔΙ με τίτλο «Διαμόρφωση φιλικού αναπτυξιακού περιβάλλοντος για τις στρατηγικές και ιδιωτικές επενδύσεις και άλλες διατάξεις»

Στην υπόψη αλληλογραφία περιλαμβάνονται οι απόψεις του ΣΑΤΕ που αφορούν σε συγκεκριμένες, άμεσα εφαρμόσιμες προτάσεις, οι οποίες χαρακτηρίζονται ως απολύτως αναγκαίες και δίκαιες.

Επίσης τονίζουμε εκ νέου το εξαιρετικά επείγον ζήτημα των ρυθμίσεων του ΜΕΕΠ, που αφορά την συντριπτική πλειοψηφία των τεχνικών εταιρειών και για το οποίο ήδη σας έχουμε υποβάλει αίτημα συνάντησης που ακόμη εκκρεμεί.

Κύριε Υπουργέ,

παραμένουμε στην διάθεσή σας προκειμένου να σας εκθέσουμε - το συντομότερο

δυνατό – και δια ζώσης τα ανωτέρω θέματα.

Με τιμή,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Συνημμένα:

- α) Η υπ' αριθμ. 26362/18-6-2013/επιστολή του ΣΑΤΕ.
- β) Η υπ' αριθμ. 26360/18-6-2013/επιστολή του ΣΑΤΕ.
- γ) Η υπ' αριθμ. 26174/26-4-2013 επιστολή του ΣΑΤΕ
- δ) Η υπ' αριθμ. 26159/24-4-2013 επιστολή του ΣΑΤΕ.
- ε) Η υπ' αριθμ. 26054/04-4-2013 επιστολή του ΣΑΤΕ.

Αριθ. Πρωτ. 26362/ΣΜ/σμ

Αθήνα, 18 Ιουνίου 2013

Προς

1. Τον Υπουργό
Αν.Αν.Υπ.Με.Δι.
κ. Κ. Χατζηδάκη
2. Τον Αν. Υπουργό
Αν.Αν.Υπ.Με.Δι.
Στ. Καλογιάννη

ΚΟΙΝ.: Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Έργων
κ. Στρ. Σιμόπουλο

ΘΕΜΑ: Αδικοιολόγητος περιορισμός ισχύος διατάξεων στην παραγωγή δημοσίων έργων

Κύριοι Υπουργοί,

με πρόσφατες παρεμβάσεις σας, έχει επιχειρηθεί να αρθεί, σε κάποιο βαθμό, η μεγάλη στενότητα ρευστότητας που χαρακτηρίζει την τελευταία τετραετία και τις εργοληπτικές επιχειρήσεις, στενότητα που έχει δημιουργήσει ανυπέρβλητα προβλήματα, ακόμη και σε καθόλα υγιείς τεχνικές εταιρείες, με αποτέλεσμα την καθυστέρηση υλοποίησης των απαραίτητων επενδυτικών σχεδίων για την ανάταξη της ελληνικής οικονομίας, την αδυναμία απορρόφησης κοινοτικών πόρων και την σημαντικότερη αύξηση της ανεργίας.

Διαπιστώνουμε ωστόσο ότι οι πρόσφατες θεσμικές παρεμβάσεις σας, περί απελευθέρωσης ρευστότητας προς τις τεχνικές επιχειρήσεις, περιορίζονται, αδικοιολόγητα, σε ορισμένες μόνο περιπτώσεις, με αποτέλεσμα να μην αφορούν στο σύνολο των δραστηριοποιούμενων στον χώρο παραγωγής δημοσίων έργων τεχνικών επιχειρήσεων, μειώνοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, την αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων, άρα και την διάχυση του οφέλους στην ελληνική οικονομία.

Συγκεκριμένα αναφερόμαστε :

- στην δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής χωρίς την κατάθεση ισόποσης εγγυητικής επιστολής μόνο σε όσους δεν έχουν λάβει προκαταβολή κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του Ν.4156/2013 ήτοι τις 31/5/2013 (άρθρο 4 παρ. 1α του Ν.4156/2013 εδάφιο 15, όπως ερμηνεύτηκε από την υπ' αριθμ. 22/12-6-2013/Εγκύκλιο της Γ.Γ.Δ.Ε.).
- στον περιορισμό των μειώσεων των πρόσθετων κλιμακωτών εγγυήσεων καλής εκτέλεσης κατά το ήμισυ μόνο στις συμβάσεις των έργων των οποίων οι διακηρύξεις θα δημοσιευθούν μετά την δημοσίευση του Ν.4146/2013 ήτοι τις 18/4/2013 (παράγραφος 5 του άρθρου 59 του Ν.4146/2013, όπως ερμηνεύτηκε από την υπ' αριθμ. 18/20-5-2013/Εγκύκλιο της Γ.Γ.Δ.Ε.).

- Στον περιορισμό της μείωσης της πάγιας εγγύησης καλής εκτέλεσης μετά την έγκριση του πρωτοκόλλου προσωρινής παραλαβής στο 20% του αρχικού ύψους και όχι στο 40% όπως ήταν μέχρι και σήμερα, μόνο στις ήδη εκτελούμενες συμβάσεις, για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί ακόμη πρωτόκολλο προσωρινής παραλαβής (παράγραφος 6 του άρθρου 59 του Ν. 4146/2013).

Εκτιμούμε ότι ο χρονικός περιορισμός εφαρμογής – ειδικά στις δύο πρώτες περιπτώσεις δια εγκυκλίων - αλλοιώνει την πραγματική βούληση του νομοθετικού σώματος.

Αυτό αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι με τον χρονικό περιορισμό εφαρμογής των ευεργετικών διατάξεων αποκλείεται εκείνο το τμήμα των εργοληπτικών επιχειρήσεων που, εντός της κρίσης, είχαν την επιχειρηματική ικανότητα να συνεχίζουν να δραστηριοποιούνται, να παράγουν και να κατασκευάζουν, παρά τις αντιξοότητες και την παντελή έλλειψη ρευστότητας.

Αυτοί, δηλαδή οι πιο συνεπείς στις συμβατικές υποχρεώσεις τους εργολήπτες, που εργάζονται χωρίς χρονοτριβές, «τιμωρούνται» από την επιδεικνυόμενη επαγγελματική συνέπειά τους αφού εξαιρούνται των άκρως απαραίτητων και χρήσιμων διατάξεων που εισηγηθήκατε και το Ελληνικό Κοινοβούλιο ενέκρινε.

Κατά συνέπεια θεωρούμε επιβεβλημένο σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις να αρθεί με κατάλληλες διατάξεις ο χρονικός περιορισμός εφαρμογής τους, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί το όφελος προς τον τεχνικό κόσμο και την συνολική οικονομία και απασχόληση στην Χώρα.

Με τιμή,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΒΛΑΧΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Αριθ. Πρωτ. 26360/ΕΒ/εβ

Αθήνα, 18 Ιουνίου 2013

Π Ρ Ο Σ Τον

Αν. Υπουργό Ανάπτυξης,
Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών,
Μεταφορών & Δικτύων

κ. Στ. Καλογιάννη

ΚΟΙΝ.: Γενικό Γραμματέα Δημοσίων
Έργων,

κ. Στρ. Σιμόπουλο

Θέμα: Διαδικασία διαιτησίας για την επίλυση διαφορών στις συγχρηματοδοτούμενες συμβάσεις δημοσίων έργων (άρθρο 64 του Ν.4155/2013) - Αίτημα παράτασης προθεσμιών επίλυσης.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Με άρθρο 64 του Ν.4155/2013 εγκρίθηκε από την Ελληνική Βουλή η εισήγησή σας περί καθορισμού της διαδικασίας διαιτησίας επίλυσης διαφορών που ανακύπτουν μεταξύ του Κυρίου του Έργου ή/και του Φορέα Κατασκευής και του Αναδόχου για τις συγχρηματοδοτούμενες Συμβάσεις Δημοσίων Έργων, στις οποίες ο Κύριος του Έργου ή/και Φορέας Κατασκευής είναι δημόσια επιχείρηση του Ν.3429/2005.

Στο υπόψη άρθρο τίθενται οι σχετικές προθεσμίες ως ακολούθως:

1) Με το εδάφιο γ) της παραγράφου 13 του ως άνω άρθρου τίθεται προθεσμία 2 μηνών από την θέση σε ισχύ του νόμου, για την επιλογή των δύο μερών για την προσφυγή στην διαδικασία διαιτησίας για την επίλυση των διαφορών για τις Συμβάσεις Δημοσίων Έργων στις οποίες έχουν ήδη ανακύψει διαφορές μεταξύ των συμβαλλομένων μερών προ της έναρξης ισχύος του Ν.4155/2013, ήτοι προ τις 29/05/2013.

2) Ο Υπουργός αποφαινεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας 30 ημερών, σχετικά με την επιλογή της διαδικασίας διαιτησίας, που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου, σύμφωνα με την οποία, γίνεται με έγγραφη δήλωση- πρόταση κοινοποιούμενη με δικαστικό επιμελητή στον αντισυμβαλλόμενο και στον εποπτεύοντα τον Κύριο του Έργου Υπουργό.

3) Στην παράγραφο 5 του εν λόγω άρθρου ορίζεται επόμενη προθεσμία 30 ημερών (λόγω της ρητής ή σιωπηρής απόρριψης), μέσα στην οποία πρέπει να υποβληθεί από τον προσφεύγοντα, αίτηση περί υποβολής της διαφοράς σε Διαιτησία με σαφή περιγραφή της διαφοράς και ορισμό Διαιτητή για λογαριασμό του προσφεύγοντος καθώς επίσης και να κοινοποιηθεί η αίτηση υποχρεωτικά στον Πρόεδρο του Συμβουλίου Επικρατείας.

Οι ανωτέρω προθεσμίες [2 μηνών, 30 ημερών και 30 ημερών] συμπίπτουν, λόγω της έναρξης ισχύος του νόμου από 29/05/2013, με τις ημερομηνίες 29/07/2013, 29/08/2013 και 29/09/2013, δηλαδή εντός των θερινών μηνών.

Δεδομένου του μεγάλου πλήθους των διαφωνιών προς επίλυση, τόσο για τα έργα που είναι σε εξέλιξη, όσο και για αυτά τα οποία έχουν παραδοθεί αλλά εκκρεμούν διαφωνίες και δεδομένου ότι τα θέματα είναι εξαιρετικά περίπλοκα, εκφράζουμε την ανησυχία ότι οι ανωτέρω ασφυκτικές προθεσμίες δεν επαρκούν για τις Συμβάσεις των Δημοσίων Έργων, στις οποίες ήδη έχουν ήδη ανακύψει διαφορές προ της εφαρμογής του Ν.4155/2013.

Με δεδομένη την επιθυμία σας να επιλυθούν κατά το βέλτιστο δυνατό τρόπο οι ανακύπτουσες διαφορές, όπως αναδεικνύει και η θέσπιση των υπόψη διατάξεων, σας ζητούμε, την κατ' εξαίρεση επιμήκυνση των υπόψη προθεσμιών του Ν.4155/2013 κατά δύο μήνες, ειδικά για τις Συμβάσεις Δημοσίων Έργων, στις οποίες οι διαφορές προς επίλυση είχαν ανακύψει προ της εφαρμογής του.

Με τιμή,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΒΛΑΧΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Αριθ. Πρωτ.26174/ΣΜ/σμ

Αθήνα, 26 Απριλίου 2013

Π Ρ Ο Σ

Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων
Συμβάσεων

Υπόψη

1. Προέδρου, κ. Βασ.Φλωρίδη
2. Συντονιστή και Μελών Ομάδας
Εργασίας που συγκροτήθηκε με την
υπ'αριθμ. πρωτ. 1492/4.4.2013
απόφαση του Προέδρου της ΕΑΑΔΗΣΥ

ΑΝΑΚ.: Γραφείο Πρωθυπουργού

ΚΟΙΝ.: 1. Υπουργό Ανάπτυξης,
Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών,
Μεταφορών & Δικτύων

κ. Κ. Χατζηδάκη

2. Αν. Υπουργό Ανάπτυξης,
Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών,
Μεταφορών & Δικτύων

κ. Στ. Καλογιάννη

3. Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Έργων

κ. Στρ. Σιμόπουλο

**Θέμα: Μεταρρύθμιση Νομοθετικού Πλαισίου των Δημοσίων Συμβάσεων και
Πρότυπα Τεύχη Δημοπράτησης και Σχεδίων Συμβάσεων**

ΣΧΕΤ.: (i) Η υπ'αριθμ. πρωτ. 25806/11.02.2013 επιστολή του ΣΑΤΕ προς τον Υπουργό κ.
Χατζηδάκη

(ii) Η υπ'αριθμ. πρωτ. 1492/4.4.2013 απόφαση του Προέδρου της ΕΑΑΔΗΣΥ για την
συγκρότηση ομάδας εργασίας με έργο τη σύνταξη α) εισήγησης για την
μεταρρύθμιση του νομοθετικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων και β) πρότυπων
τευχών δημοπράτησης και σχεδίων συμβάσεων.

Αξιότιμοι κύριοι,

Ο Σύνδεσμός μας, ο οποίος εκπροσωπεί περισσότερες από 900 εργοληπτικές εταιρείες, που αποτελούν το δυναμικότερο τμήμα του κλάδου παραγωγής τεχνικών έργων της χώρας γνωστοποίησε με το (i) σχετικό έγγραφο στον Υπουργό κ. Χατζηδάκη την θέση του για την αναγκαιότητα ριζικών μεταρρυθμίσεων στο θεσμικό πλαίσιο παραγωγής δημοσίων έργων με στόχο τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των δράσεων και την βέλτιστη αξιοποίηση των δημοσίων πόρων, μέσω της διαφάνειας και της εφαρμογής στον κλάδο μας διαδικασιών εναρμονισμένων με την ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Παράλληλα, υπέβαλλε αίτημα συμμετοχής, στις προγραμματιζόμενες διεργασίες μεταβολής του θεσμικού πλαισίου παραγωγής δημοσίων έργων (Ομάδα Διοίκησης Έργου) προκειμένου, οι
Φειδίου 14-16 Αθήνα 106 78 / 14-16 Feidiou str. 106 78 Athens Greece
T +30 210 3301814/5 **T** +30 210 3836503 **F** +30 210 3824540 **E** info@sate.gr
w w w . s a t e . g r

όποιες θεσμικές αλλαγές να μην καταστούν, για ακόμη μία φορά, ατελέσφορες, εκτιμώντας ότι πρόθεση του Υπουργού είναι όντως η θεσμική παραγωγή ικανού και αποτελεσματικού πλαισίου παραγωγής δημόσιων έργων και όχι η στείρα και επουσιώδης μεταβολή του υφιστάμενου, πανθομολογουμένως αδύναμου πλαισίου.

Δεδομένων των ανωτέρω χαιρετίζουμε επί της αρχής την (ii) σχετική απόφαση του Πρόεδρου της νεοσύστατης Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων για την συγκρότηση ομάδας εργασίας με το εν θέματι αντικείμενο. Οφείλουμε ωστόσο να παρατηρήσουμε ότι στην εν λόγω απόφαση απουσιάζει παντελώς ο ιδιωτικός τομέας – επί του οποίου θα εφαρμοστούν ενδεχόμενες μεταβολές του θεσμικού πλαισίου – και γίνεται μία αόριστη αναφορά σε δυνατότητα αναζήτησης συνδρομής του έργου της ομάδας από άλλους φορείς ή και ιδιώτες εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

Ο Σύνδεσμός μας, τον οποίο αφορά το θεσμικό πλαίσιο παραγωγής δημοσίων έργων, στα χρόνια ύπαρξής του από το 1965, και με δεδομένη την δραστηριοποίηση και εμπειρία των εταιρειών μελών του σε πολλές χώρες εξωτερικού έχει αποκρυσταλλώσει την άποψη ότι θα πρέπει άμεσα να αναληφθεί απόφαση σύνταξης τυποποιημένων Γενικών Συγγραφών Υποχρεώσεων (Γ.Σ.Υ.) για τα Δημόσια Έργα με βάση τα διεθνή & ευρωπαϊκά πρότυπα (π.χ. FIDIC), όπως συνοπτικά περιγράφεται στην συνημμένη πρότασή μας.

Ζητάμε:

- την συμμετοχή μας στις συνεδριάσεις της επιτροπής που συγκροτήθηκε με το (ii) σχετικό, που θα αφορούν στις νομοθετικές μεταρρυθμίσεις των δημοσίων συμβάσεων έργων καθώς και
- την δια ζώσης ανάπτυξη της επισυναπτόμενης πρότασής μας σε ανάλογη συνεδρίαση της επιτροπής προκειμένου να αναδειχθεί ότι είναι πλήρως υλοποιήσιμη και λειτουργική εντός ενός έτους από την έναρξή της, χαρακτηριστικό που συνάδει με τον χρόνο περάτωσης του έργου της επιτροπής που συγκροτήθηκε με το (ii) σχετικό.

Έχοντας την συσσωρευμένη εμπειρία των επιπτώσεων των μεταβολών του ελληνικού θεσμικού πλαισίου παραγωγής των δημοσίων έργων θεωρούμε ότι κάθε άλλη προσπάθεια που θα αγνοεί – για ακόμη μία φορά – τις εξελίξεις και πρακτικές σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο θα συμβάλει εκ νέου στην ακόμη εντονότερη αποδυνάμωση του κλάδου και της ανταγωνιστικότητας των εγχώριων τεχνικών εργοληπτικών εταιρειών, εις βάρος της συνολικής οικονομίας.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας προκειμένου να εξειδικεύσουμε περαιτέρω τις θέσεις μας.

Με τιμή,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

**ΠΡΟΤΑΣΗ ΣΑΤΕ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (Γ.Σ.Υ.) ΓΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΈΡΓΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ
ΠΡΟΤΥΠΑ: ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ**

A. Περιγραφή υφιστάμενης κατάστασης

Σήμερα στην Ελλάδα οι συμβάσεις δημοσίων έργων πάσχουν σημαντικά τόσο ως προς το περιεχόμενό τους όσο και αναφορικά με την εφαρμογή τους.

Ειδικότερα όλες οι συμβάσεις δημοσίων έργων λειτουργούν με μονομερείς διοικητικές πράξεις του ενός συμβαλλομένου, καθιστώντας τες, επί της αρχής, ως λεόντειες συμβάσεις. Προβλέπουν ότι για την προσφυγή στην δικαιοσύνη πρέπει υποχρεωτικά να έχει προηγηθεί η προσπάθεια επίλυσης μέσω διοικητικής διαδικασίας, η οποία κατά κανόνα καθυστερεί σημαντικότερα αφού τα αρμόδια κρατικά ή άλλα όργανα δεν αποφαίνονται είτε λόγω άγνοιας είτε λόγω φόβου είτε λόγω πολιτικών πιέσεων / υποδείξεων. Καταλήγουμε, δηλαδή, σε περιπτώσεις διοικητικής αρνησιδικίας.

Εν συνεχεία και όταν μετά από καιρό μία υπόθεση καταλήξει στην δικαιοσύνη, οι μη έμπειροι και συνήθως μη-επαρκώς ενημερωμένοι με τα τεχνικά θέματα εκπρόσωποι της δικαιοσύνης που καλούνται να αποφασίσουν, επιλέγουν τις σίγουρες επιλογές των αυτοδίκαιων εγκρίσεων ή απορρίψεων ή υιοθετούν, λόγω άγνοιας, την υπηρεσιακή άποψη, ακρίτως.

Αυτή η κατάσταση στρεβλώνει το σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων στην Ελλάδα αφού σημαντικότεροι πόροι και χρόνος, τόσο του κυρίου του έργου όσο και του αναδόχου αναλίσκονται σε περιττές, χρονοβόρες και κοστοβόρες διαδικασίες / που υπό άλλες συνθήκες θα είχαν εύκολα και σύντομα επιλυθεί.

Παράλληλα τα εν λόγω χαρακτηριστικά συμβάλλουν στην όξυνση του φαινομένου παντελούς έλλειψης εμπιστοσύνης και συνεργατικής διάθεσης που οφείλουν οι εμπλεκόμενοι σε ένα τεχνικό έργο να έχουν ώστε να αντιμετωπίζουν επωφελώς και για τα δύο μέρη τα δεκάδες, καθημερινά νομικά, οικονομικά και τεχνικά ζητήματα που προκύπτουν.

B. Πρόταση δράσης – Περιγραφή υλοποίησης - Χρονοδιάγραμμα

Λύση στο ανωτέρω αναφερόμενο ζήτημα μπορεί να δώσει η υιοθέτηση ενός σύγχρονου υποδείγματος Γενικών Όρων δημόσιας σύμβασης έργου, όπου από την αρχή τα δύο συμβαλλόμενα μέρη θα έχουν ισότιμα και δίκαια κατανομημένα υποχρεώσεις και δικαιώματα, καθώς και ρίσκο, ενώ η επίλυση των διαφωνιών/ διαφορών μικρής έκτασης δεν θα επιλύεται μονομερώς από το ένα συμβαλλόμενο μέρος αλλά θα επιλύεται από τρίτα μέρη, ειδικούς εμπειρογνώμονες ή και δικαστές.

Αυτό προτείνεται να υλοποιηθεί μέσω των ακόλουθων 4 σταδίων δράσης:

Σύνταξη τυποποιημένων Γενικών Συγγραφών Υποχρεώσεων (Γ.Σ.Υ.) για τα Δημόσια Έργα με βάση τα διεθνή & ευρωπαϊκά πρότυπα: Ελληνικό Υπόδειγμα Κατασκευαστικού Συμβολαίου

Στάδιο I	Στάδιο II	Στάδιο III	Στάδιο IV
Στόχος – Παραδοτέα			
I.1. Σύνταξη ελληνικού τυποποιημένου υποδείγματος <u>Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων</u>. [Σε πρώτη φάση θα αφορά σύμβαση κατασκευής Δ.Ε., η οποία ανατίθεται με βάση υφιστάμενες μελέτες και υφιστάμενο τιμολόγιο μελέτης, προμέτρηση και προϋπολογισμό μελέτης, και κατά την οποία ο Ανάδοχος αποζημιώνεται με βάση τις ποσότητες που εκτελέστηκαν και πιστοποιήθηκαν και τις τιμές μονάδος της προσφοράς του. Στη συνέχεια μπορεί να συμπληρωθεί με διάφορες παραλλαγές]. ----- I.2. Οδηγίες και υπόβαθρο για την εξειδίκευσή του σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση έργου προκειμένου να διαμορφωθούν οι εκάστοτε όροι της <u>Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων</u>.	II.1. Πρόταση νομοθετικών τροποποιήσεων ώστε να καταστεί εφικτή η εφαρμογή στις συμβάσεις δημοσίων έργων του υποδείγματος που θα προκύψει κατά το προαναφερόμενο στάδιο I.	III.1. Προτάσεις για θέσπιση θεσμικών φορέων - μηχανικών επίλυσης διαφωνιών επιτόπου και ταχύτητα. [Κατά βάση – σύμφωνα με τη διεθνή και ευρωπαϊκή πρακτική πρόκειται για ιδιωτικούς φορείς (adjudicators), οι οποίοι και θα μπορούσαν να εγγράφονται σε κάποιο αναγνωρισμένο μητρώο]. ----- III.2. Προτάσεις για την ανάθεση αρμοδιοτήτων και καθηκόντων Δ/νουσας Υπηρεσίας-Επίβλεψης στον ιδιωτικό τομέα, σύμφωνα με τη διεθνή και ευρωπαϊκή πρακτική.	IV.1 Προτάσεις για ενεργοποίηση του θεσμού διαιτησίας ----- IV.2. Αναμόρφωση του πλαισίου δικαστικής επίλυσης διαφορών. [Σύσταση δύο τριών τμημάτων από εξειδικευμένους δικαστές που θα μετεκπαιδευτούν – όπως π.χ. ισχύει για το τμήμα επίλυσης ναυτιλιακών διαφορών].
Υλοποίηση			
I.1. Επιλογή και συγκέντρωση υποδειγμάτων και προτύπων γενικών και ειδικών συμβατικών όρων κατασκευαστικών συμβολαίων, που εφαρμόζονται σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, και τα οποία εκδίδονται από αναγνωρισμένους οργανισμούς διεθνούς κύρους, όπως, π.χ. η FIDIC, Παγκόσμια Τράπεζα, Ε.Ε. (EuropeAid), ICE και χώρες όπως η Κύπρος, Γαλλία, ΗΠΑ. ----- -- I.2. Αξιολόγηση του υλικού ως προς την συμβατότητά του με την ελληνική πραγματικότητα. Σύγκριση προβλέψεων μεταξύ των διαφόρων υποδειγμάτων και επιλογή των καταλληλότερων όρων που θα αποτελέσουν το σώμα του ελληνικού υποδείγματος ----- I.3. Κατάρτιση ορολογίας όρων και ορισμών - Απόδοση στα ελληνικά των επιλεγμένων όρων και κατάρτιση του σχεδίου του ελληνικού υποδείγματος ΓΣΥ ----- I.4. Διαβούλευση επί του σχεδίου – τροποποιήσεις – συμπληρώσεις. Οριστικοποίηση κειμένου. ----- I.5. Σύνταξη αντίστοιχου ελληνικού υποδείγματος οδηγίων για την κατάρτιση της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων του εν λόγω κατασκευαστικού συμβολαίου.	II.1. Κωδικοποίηση προβλέψεων υφιστάμενης νομοθεσίας ----- -- II.2. Κωδικοποίηση προβλέψεων προτεινόμενου προτύπου ----- -- II.3. Συγκριτική ανάλυση των II.1 και II.2 – Σύνταξη παραδοτέου για αναγκαίες θεσμικές παρεμβάσεις	III.1 Συνοπτική περιγραφή των απαιτούμενων διαδικασιών και θεσμικών παρεμβάσεων για την θέσπιση της δυνατότητας ανάθεσης στον ιδιωτικό τομέα υπηρεσιών και επίλυσης διαφορών-διαφωνιών κατά την εκτέλεση του έργου καθώς και υπηρεσιών διεύθυνσης & επίβλεψης του έργου.	IV.1 Συνοπτική περιγραφή των απαιτούμενων διαδικασιών για την αναμόρφωση του πλαισίου δικαστικής επίλυσης διαφορών μέσω της σύστασης τμημάτων από εξειδικευμένους δικαστές.
Χρονοδιάγραμμα: Σύνολο 6 μήνες			

Αριθ. Πρωτ. 26159/ΣΜ/σμ

Αθήνα, 24 Απριλίου 2013

Π Ρ Ο Σ

Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Έργων

κ. Στρ. Σιμόπουλο

Θέμα: Προτάσεις άμεσης υλοποίησης επί ενός ολοκληρωμένου συστήματος τιμολόγησης και κοστολόγησης των Δημοσίων Έργων.

Αξιότιμε κύριε Γενικέ,

σε συνέχεια του ενδιαφέροντος που εκδηλώσατε για τις προτάσεις του ΣΑΤΕ επί ενός ολοκληρωμένου συστήματος τιμολόγησης και κοστολόγησης των Δημοσίων Έργων επισυνάπτουμε συνοπτικά τις, κατά την γνώμη του Συνδέσμου μας, δράσεις άμεσης υλοποίησης με σαφώς προσδιορισμένα προαπαιτούμενα, χρονοδιαγράμματα και φορείς εκπόνησης.

Επισημαίνουμε ότι ο ΣΑΤΕ έχει κατ' επανάληψη απευθυνθεί στην πολιτική ηγεσία του αρμόδιου για τα Δημόσια Έργα Υπουργείου αναφορικά με το κρίσιμο ζήτημα του εκσυγχρονισμού του συστήματος τιμολόγησης των δημοσίων έργων, αφού όπως θα διαπιστώσετε και από την σύντομη ιστορική αναδρομή που ακολουθεί, η Ελλάδα στερείται ενός ολοκληρωμένου, ενιαίου και συνεκτικού, αξιόπιστου και δυναμικού συστήματος αποτίμησης των συντελεστών παραγωγής, κοστολόγησης των τεχνικών έργων και τεκμηρίωσης της δαπάνης κατασκευής τους με αποτέλεσμα την αδυναμία της Δημόσιας Διοίκησης να σχεδιάσει, προγραμματίσει και ελέγξει τους διατιθέμενους πόρους σε έργα υποδομής και εν γένει απαιτούμενα δημόσια έργα.

Θέση του ΣΑΤΕ είναι ότι αυτή η κατάσταση πρέπει άμεσα να λήξει ώστε τουλάχιστον τα έργα που θα περιληφθούν στο νέο ΕΣΠΑ της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 να σχεδιαστούν και υλοποιηθούν σύμφωνα με ένα αξιόπιστο και επιστημονικά τεκμηριωμένο σύστημα τιμολόγησης.

Στην επισυναπτόμενη πρόταση προσδιορίζονται με σαφήνεια, τα κατά τη γνώμη του Συνδέσμου προαπαιτούμενα δράσης [σαφής εντολή της ΓΓΔΕ, πλήρης αξιοποίηση του έργου των Εργοληπτικών Οργανώσεων, συμμετοχή του ΕΛΟΤ (ΕΣΥΠ), σύσταση Παρατηρητηρίου Συντελεστών Παραγωγής Τεχνικών Έργων, διαρκής λειτουργία συστήματος] ώστε το έργο να μην αποτελέσει - ακόμη μία - θεωρητική ενασχόληση των εμπλεκομένων αλλά, αντίθετα, να έχει συγκεκριμένη στόχευση λειτουργίας και εφαρμογής. Επίσης προτείνεται ως βέλτιστο σχήμα υλοποίησης η προγραμματική συμφωνία μεταξύ των μερών ΓΓΔΕ, ΕΛΟΤ (ΕΣΥΠ) και ΣΑΤΕ, με προσδιορισμένο χρονοδιάγραμμα μερικής λειτουργίας 6 μήνες μετά την έναρξη και πλήρους λειτουργίας 18 μήνες μετά την έναρξη υλοποίησης.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε απαιτούμενη διευκρίνιση και την προώθηση του θέματος κατά τον αποτελεσματικότερο τρόπο.

Με τιμή,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΣΑΤΕ ΓΙΑ ΕΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

A. Σύντομο Ιστορικό

1. Στα μέσα της 10ετίας του '70, το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο Δημοσίων Έργων θέσπισε μία πλήρη σειρά *Αναλυτικών Τιμολογίων Δημοσίων Έργων* για τα έργα Οδοποιίας, Υδραυλικά, Λιμενικά και Οικοδομικά, (ΑΤΟΕ , ΑΤΕΟ, ΥΔΡ κλπ), τα οποία και αποτέλεσαν το βασικό σύστημα Τιμολόγησης. Τα εγκεκριμένα αυτά αναλυτικά τιμολόγια, αν και «σοφά» διαρθρωμένα και εξαιρετικά για την εποχή τους, δεν εκσυγχρονίσθηκαν ούτε και ενημερώθηκαν σχεδόν καθόλου οπότε και βρέθηκαν «πίσω» από τις ραγδαίες εξελίξεις στην δομική τεχνολογία και στις νέες εργασίες με αποτέλεσμα την, εκ των πραγμάτων, αποδυναμωμένη ισχύ τους.
2. Την κατάσταση αυτή επιχείρησε να διορθώσει το ΥΠΕΧΩΔΕ, κατ' απαίτηση της ΕΕ, με τη σύσταση, στα πλαίσια του ΙΟΚ, της 2ης ΟΔΕ για την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης *εκσυγχρονισμού των τεχνικών προδιαγραφών και των αναλυτικών τιμολογίων*, προκειμένου να αποκτήσουμε σύγχρονα αναλυτικά τιμολόγια γενικής εφαρμογής για όλη την Χώρα. Η αδυναμία ολοκλήρωσης της προσπάθειας αυτής οδήγησε την νέα ηγεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ στην λύση των νέων ενιαίων τιμολογίων (NET) χωρίς ανάλυση κοστολογίου, δηλαδή ουσιαστικά, σε μια μορφή «τιμοκαταλόγου» των βασικών τεχνικών εργασιών, χωρίς τεκμηρίωση των αναφερόμενων τιμών.
3. Τα *Ενιαία Τιμολόγια Εργασιών* του ΥΠΕΧΩΔΕ εφαρμόζονται από το τέλος του 2004 και η εφαρμογή τους είναι ενιαία και υποχρεωτική για όλα τα έργα που δημοπρατούνται στην Ελλάδα ωστόσο η τιμολόγηση αυτή: δεν ανταποκρίνεται πλήρως στις βασικές απαιτήσεις εναρμόνισης με την ευρωπαϊκή τυποποίηση, καλύπτει ένα πολύ περιορισμένο φάσμα εργασιών και μεθόδων κατασκευής, ενώ δεν τεκμηριώνεται κοστολογικά με ενιαίο και αντικειμενικό τρόπο, που να διασφαλίζει την αποτίμηση όλων των συντελεστών παραγωγής (εργατικά, υλικά, εξοπλισμός) που απαιτούνται για την τεχνικά άρτια εκτέλεση των εργασιών, αφού οι «τιμοκατάλογοι» καθορίστηκαν μονομερώς ως ανώτατες τιμές, χωρίς κοστολογική αιτιολόγηση και τεκμηρίωση, και οι οποίες οφείλουν να εφαρμόζονται υποχρεωτικά από τις αναθέτουσες αρχές για τον προϋπολογισμό κάθε δημοπρατούμενου έργου.
4. Το 2005 ο ΣΑΤΕ, προχώρησε στην υλοποίηση πιλοτικού έργου μεταφοράς και αυτόματης μεταγλώττισης στα ελληνικά του γερμανικού συστήματος τιμολόγησης και κοστολόγησης των Τεχνικών Έργων, εναρμονισμένου με τις ευρωπαϊκές πρακτικές και την ευρωπαϊκή τυποποίηση (χρήση τυποποιημένων περιγραφικών άρθρων και αντίστοιχων αναλύσεων). Η δράση του ΣΑΤΕ βρήκε ανταπόκριση από όλους τους σχετιζόμενους φορείς (ΕΛΟΤ, ΤΕΕ, ΙΟΚ, Εργοληπτικές Οργανώσεις, Μελετητικές Οργανώσεις), η οποία και εκφράστηκε με την υπογραφή σχετικού Μνημονίου συναντίληψης τον Νοέμβριο του 2006. Σε αυτό έγινε κοινώς αποδεκτό ότι το εγχείρημα θα έπρεπε να γίνει οπωσδήποτε με τη σύμπραξη και του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) και το ΤΕΕ ανέλαβε να συντονίσει το έργο με ομάδα εργασίας συγκροτούμενη από όλους τους τεχνικούς φορείς οι οποίοι και συνομολόγησαν, μεταξύ άλλων, τα εξής:
 - Το ζητούμενο είναι η ανάπτυξη, η λειτουργία και ο διαρκής εμπλουτισμός και ενημέρωση ενός ενιαίου, ολοκληρωμένου, αξιόπιστου και δυναμικού Συστήματος διαμόρφωσης του προϋπολογισμού, κοστολόγησης των εργασιών και στατιστικής αποτύπωσης της δαπάνης εκτέλεσης των τεχνικών έργων και των συντελεστών παραγωγής τους στην Ελλάδα.
 - Αναγνωρίστηκε η ανάγκη άμεσης εφαρμογής του συστήματος υποβολής προσφορών με ελεύθερη συμπλήρωση ανοικτού τιμολογίου υπό συνθήκες υγιούς και πραγματικού ανταγωνισμού, καθώς και η ανάγκη αξιοποίησης της δυνατότητας υποβολής εναλλακτικών προσφορών μικρής ή μεγάλης κλίμακας.

- Αναγνωρίστηκε η ανάγκη άμεσης συγκρότησης Επιχειρησιακού Σχήματος (σύσταση Κοινοπραξίας Φορέων με προγραμματική συμφωνία) για την προώθηση της ανάπτυξης του συστήματος τιμολόγησης και κοστολόγησης των έργων.
 - Τα εφαρμοζόμενα στις συμβάσεις δημοσίων έργων τιμολόγια και τεχνικές προδιαγραφές (ΤΣΥ) χαρακτηρίζονται από τη μη-συμμόρφωσή τους με τις Κοινοτικές Οδηγίες της τεχνικής εναρμόνισης, με αποτέλεσμα να υπάρχει πάντοτε το ενδεχόμενο κίνησης διαδικασιών προσβολής της εγκυρότητάς τους και επιβολής κυρώσεων.
5. Τον Σεπτέμβριο του 2009 οι Εργοληπτικές Οργανώσεις (ΣΑΤΕ, ΣΤΕΑΤ, ΠΕΣΕΔΕ, ΠΕΔΜΗΕΔΕ) ανέθεσαν με δαπάνες τους σε εξειδικευμένη εταιρεία έργο με τίτλο «*Νέο Σύστημα Αναθέωρησης Τιμών Δημοσίων Έργων - Σύστημα Αναλύσεων Τιμών για τον Προϋπολογισμό και την Αναθέωρηση Τιμών Δημοσίων Έργων*», το οποίο περιλαμβάνει τις μεθοδολογίες σύνταξης αναλύσεων τιμών και υπολογισμού των βασικών τιμών ημερομισθίων, ενιαία κωδικοποίηση και τρόπο υπολογισμού μισθωμάτων και δαπάνης μηχανικού εξοπλισμού, αναλυτικό υπολογισμό των μισθωμάτων και της ημερήσιας δαπάνης των μηχανημάτων, ενιαία κωδικοποίηση των υλικών και τιμές υλικών, καθώς και αναλύσεις τιμών για 198 οικοδομικές εργασίες, 192 εργασίες οδοποιίας, 244 εργασίες εγκατάστασης εργοταξίου, σημάτων και μέτρων ασφαλείας και τέλος 200 βοηθητικές τιμές δαπάνης μηχανημάτων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το σύνολο του έργου είναι διαθέσιμο σε διαδικτυακό τόπο, όπως απαιτούν οι σύγχρονες τάσεις, ενώ παραδόθηκε προς έλεγχο στην αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης και Βελτίωσης του Συστήματος Τιμολόγησης Έργων, η οποία εν συνεχεία τον Δεκέμβριο του 2010 υπέβαλλε σχετικό Πόρισμα – Πρόταση στην πολιτική ηγεσία του – τότε - ΥΠΥΜΕΔΙ (29.12.2010) για τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις και την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων.
6. Από το πόρισμα της *Επιτροπής Τιμολογίων* που συγκρότησε ο, τότε, Υπουργός κ.Ρέππας προκύπτει ότι:
- Είναι ανάγκη να θεσμοθετηθούν τα όργανα και οι διαδικασίες για τη σύνταξη, την εποπτεία και τον έλεγχο των εργασιών σύνταξης νέων Περιγραφικών Τιμολογίων και των αντίστοιχων Αναλύσεων Τιμών, αλλά και για την παρακολούθηση και διαρκή ενημέρωση του συστήματος τιμολόγησης των έργων, στη συνέχεια, στο πλαίσιο ενός αντιπροσωπευτικού, κλαδικού φορέα, στον οποίο θα συμμετέχουν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και η ενδεικτική μορφή του οποίου περιγράφεται στο εν λόγω πόρισμα.
 - Η ενιαία ευρωπαϊκή αγορά παρέχει αυξημένες δυνατότητες έγκυρης πληροφόρησης ως προς τα υλικά και τα μηχανήματα των Τεχνικών Έργων, που δεν έχουν μέχρι σήμερα αξιοποιηθεί από την Πολιτεία και τους Κλαδικούς Φορείς, και επιβάλλει την εφαρμογή εναρμονισμένων πρακτικών ως προς την παρακολούθηση της διακύμανσης των τιμών τους.
 - Η συνέχιση της πρακτικής που εφαρμόζεται μέχρι σήμερα για τη διαπίστωση των βασικών τιμών κατά τρόπο αναχρονιστικό, εμπειρικό και περιστασιακό, και η διατήρηση του υφιστάμενου συστήματος, διαιωνίζουν αδόκιμες πρακτικές που δεν συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό, την εναρμόνιση και τη διαφάνεια του συστήματος παραγωγής ΔΕ.
 - Η οικονομική συγκυρία που έχει διαμορφωθεί επιβάλλει την δημιουργία αξιόπιστων και αποτελεσματικών μηχανισμών που να λειτουργούν ως «βαρόμετρο» για την άμεση προσαρμογή των εκτιμήσεων του κόστους παραγωγής των ΔΕ, καθώς και των προϋπολογισμών και των τιμολογίων μελέτης, προς τις εκάστοτε επικρατούσες συνθήκες της αγοράς, ώστε να διασφαλίζονται οι απαιτούμενοι πόροι για την άρτια και έγκαιρη κατασκευή των έργων και για την πλήρη αποζημίωση των συντελεστών παραγωγής τους.

7. Τον Δεκέμβριο του 2011 οι Εργοληπτικές Οργανώσεις (ΣΑΤΕ, ΣΤΕΑΤ) ανέθεσαν, επίσης, με δαπάνες τους, σε έγκριτο διεθνή οίκο, μελέτη για το «Επιχειρησιακό Πλάνο Ανάπτυξης του Παρατηρητηρίου Συντελεστών Παραγωγής Τεχνικών Έργων», η οποία ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο του 2012 και παρουσιάστηκε σε ημερίδα την οποία συνδιοργάνωσαν τον Μάρτιο του 2012, το ΤΕΕ, οι ΣΑΤΕ και ΣΤΕΑΤ, καθώς και η ΠΕΔΜΗΕΔΕ, με στόχο τη δημιουργία Παρατηρητηρίου Τιμών για τα δημόσια και ιδιωτικά έργα, με αίτημα να λειτουργήσει αυτό ως το τέλος του χρόνου (2012), κάτι που έτυχε καθολικής αποδοχής.

Β. Υφιστάμενη Κατάσταση

Αποτελεί κοινή διαπίστωση όλων όσων συμμετέχουν στην παραγωγή των Τεχνικών Έργων ότι ο τομέας στην Ελλάδα στερείται ενός ολοκληρωμένου, ενιαίου και συνεκτικού, αξιόπιστου και δυναμικού συστήματος αποτίμησης των συντελεστών παραγωγής, κοστολόγησης των τεχνικών έργων και τεκμηρίωσης της δαπάνης κατασκευής τους.

Μία κρίσιμη 10ετία έχει ήδη χαθεί, αφού το 2002 υποβλήθηκε στην Ε.Ε., από το (τότε) ΥΠΕΧΩΔΕ, ένα πρόγραμμα για τον εκσυγχρονισμό του συστήματος παραγωγής δημοσίων έργων, στο οποίο συμπεριλαμβανόταν και η δημιουργία συστήματος προσδιορισμού κόστους, το οποίο έμεινε “στα χαρτιά”, για να οδηγηθούμε στα αυθαίρετα τιμολόγια “Σουφλιά”.

Το έλλειμμα αυτό συντελεί και στην αδυναμία της Δημόσιας Διοίκησης να σχεδιάσει, προγραμματίσει και ελέγξει τους διατιθέμενους πόρους σε έργα υποδομής και εν γένει απαιτούμενα δημόσια έργα, με συνακόλουθο αποτέλεσμα την αναποτελεσματική κατανομή των περιορισμένων δημοσίων πόρων. Παράλληλα, διατηρεί καθηλωμένη την ανταγωνιστικότητα του κλάδου, αφού το στρεβλό εγχώριο περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται οι ελληνικές επιχειρήσεις δεν παράγει κίνητρα επιβράβευσης ορθών επιχειρηματικών επιλογών και σχεδιασμού, στοιχεία απαραίτητα για την βελτίωση της σχετικής θέσης των έναντι των αλλοδαπών επιχειρήσεων. Αντίστοιχα φαινόμενα παρατηρούνται στην εκπόνηση μελετών, με παράπλευρα αποτελέσματα τις μεγάλες καθυστερήσεις στις δημοπρασίες έργων, τα οικονομικά προβλήματα των εταιρειών, τα οποία επιδεινώνονται και από την μεγάλη καθυστέρηση αποπληρωμής των έργων, αλλά και την ουσιαστική αδυναμία απορρόφησης των κοινοτικών πόρων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η κάλυψη αυτού του μείζονος σημασίας ελλείμματος, καθίσταται επιτακτική.

Γ. Πρόταση δράσης – Προαπαιτούμενα

Λύση στο ανωτέρω αναφερόμενο ζήτημα μπορεί να δώσουν η συσσωρευμένη ευρωπαϊκή εμπειρία καθώς και η αξιοποίηση του ήδη παραχθέντος έργου αλλά και η - αρνητική - εμπειρία του παρελθόντος, αναφορικά με την διαχείριση του έργου, από τα οποία προκύπτουν τα εξής προαπαιτούμενα, προκειμένου οποιαδήποτε σχετική δράση αναληφθεί, να μην επαναλάβει τα ίδια λάθη:

- Πρέπει να καλύπτεται από σχετική σαφή εντολή της ΓΓΔΕ (mandate), ώστε να καταλήξει σε συγκεκριμένο εφαρμόσιμο αποτέλεσμα με δέσμευση εφαρμογής του και όχι σε μία ακόμη αναξιοποίητη πρόταση.
- Πρέπει να αξιοποιηθεί πλήρως το παραγόμενο έργο των Ε.Ο. ώστε να μην αναλωθούν κρίσιμοι πόροι στον επαναπροσδιορισμό και επανεπίλυση ήδη απαντημένων ζητημάτων.
- Πρέπει να υλοποιηθεί οπωσδήποτε με τη σύμπραξη και του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ/ΕΣΥΠ) ώστε να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις Κοινοτικές Οδηγίες της τεχνικής εναρμόνισης και η συναίνεση όλων των κοινωνικών εταίρων μέσα από τις διαδικασίες της τυποποίησης.
- Πρέπει άμεσα να αναπτυχθεί και λειτουργήσει το προτεινόμενο Παρατηρητήριο τιμών ως αναγκαία και ικανή συνθήκη για την έγκυρη αποτύπωση των μεταβαλλόμενων τιμών των συντελεστών παραγωγής τεχνικών έργων, διαρκούς παρακολούθησης και ενημέρωσης του

συστήματος τιμολόγησης των έργων, μηχανισμός στον οποίο θα συμμετέχουν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

- Πρέπει να διασφαλιστεί η υλοποίηση και διαρκής λειτουργία, συντήρηση και συμπλήρωση του συστήματος από μόνιμη δομή με την ενεργή συμμετοχή φορέων του κλάδου, σε τέτοια σύνθεση και έκταση που να μην αποβαίνει εις βάρος της αποτελεσματικότητας και παραγωγικότητας του έργου.

Με βάση τα ανωτέρω προαπαιτούμενα προτείνουμε την υλοποίηση ενός εθνικού ολοκληρωμένου συστήματος τιμολόγησης και κοστολόγησης των Τεχνικών Έργων, μέσα από μια προγραμματική συμφωνία, με βάση τη μεθοδολογία που έχει προταθεί από τις ΕΟ, το σχετικό πιλοτικό έργο και την αντίστοιχη διαδικτυακή εφαρμογή, σε δύο διακριτές φάσεις που ενεργοποιούνται με αντίστοιχες εντολές.

Η 1η φάση του "έργου" καλύπτει την ανάπτυξη, θεσμική κατοχύρωση και αρχική λειτουργία του νέου Συστήματος και συμπληρώνει τα υφιστάμενα NET με αντίστοιχες αναλύσεις τιμών.

Η 2η φάση του "έργου" καλύπτει την πλήρη λειτουργία του νέου Συστήματος - σε ανταποδοτική και βιώσιμη βάση - και τη διαρκή υποστήριξη, συμπλήρωση και συντήρησή του από επιχειρησιακό σχήμα που θα προταθεί από το σχήμα υλοποίησης του έργου κατά την 1η φάση του "έργου" και θα συμφωνηθεί. Στη φάση αυτή – εκτός από τη συντήρηση – θα συμπληρώνονται και θα εμπλουτίζονται οι βάσεις δεδομένων και τα αρχεία του συστήματος (μηχανήματα, υλικά, άρθρα εργασιών, τεχνικές προδιαγραφές) με νέα στοιχεία.

[Η υλοποίηση της 2ης φάσης του "έργου" θα χρηματοδοτείται από τους πόρους του συστήματος (έσοδα από τη διάθεση προϊόντων και υπηρεσιών)].

Ως σχήμα υλοποίησης του έργου προτείνουμε τον ΕΛΟΤ (ΕΣΥΠ) σε συνεργασία με την ΓΓΔΕ και τον ΣΑΤΕ.

Ολοκληρωμένο Σύστημα Τιμολόγησης και Κοστολόγησης Τ.Ε.: 1^η φάση του έργου

Αντικείμενα		
(α) Υποστήριξη εφαρμογής των ΕΤΕΠ και των ΝΕΤ-2013 και τη διεκπεραίωση των εντελώς απαραίτητων συμπληρώσεων και διορθώσεων.	(β) Διαμόρφωση των βασικών αρχών και συγκρότηση μηχανισμών λειτουργίας του νέου Συστήματος. <i>Εκ των κατωτέρω τα (β1), (β2), (β3) και (β6) είναι αναγκαίες προϋποθέσεις για την υλοποίηση του σταδίου (γ) της 1^{ης} φάσης και για τη λειτουργία του συστήματος.</i> <i>Η (β8) είναι αναγκαία προϋπόθεση για τη δυνατότητα διατήρησης και περαιτέρω ανάπτυξης του συστήματος.</i>	(γ) Τη σταδιακή μετάβαση στο νέο Σύστημα.
Υποέργα		
(α1) Λειτουργία help-desk για την υποστήριξη των χρηστών (αναθέτουσες αρχές, μελετητές, διευθύνουσες υπηρεσίες, ανάδοχοι) και την έκδοση οδηγιών. (α2) Συγκέντρωση και επεξεργασία παρατηρήσεων και αναγκών διορθώσεων και συμπληρώσεων προκειμένου να ενσωματωθούν σε επόμενη έκδοση. (α3) Συμπλήρωση των ΕΤΕΠ και ΝΕΤ με νέες ΤΠ και άρθρα εντελώς απαραίτητα προκειμένου να ενσωματωθούν σε επόμενη έκδοση. (α4) Συνολική επεξεργασία της νέας έκδοσης ΕΤΕΠ-ΝΕΤ από το ΣΥΕ και την προώθηση των ενεργειών για την επικύρωσή της (δημόσια διαβούλευση, κοινοποίηση στην ΕΕ, έκδοση ΥΑ). (α5) Υποστήριξη της αρμόδιας Δ/νσης του Υπουργείου για την εφαρμογή (από 1/7/2013) του νέου Κανονισμού (305/2011) για τα Δομικά Υλικά (σήμανση CE, ενημέρωση ΕΤΕΠ).	(β1) Επικύρωση και τυποποίηση των προτεινόμενων μεθόδων: ανάλυσης της τιμής μονάδος των εργασιών, προσδιορισμού του μισθώματος και της δαπάνης του μηχανικού εξοπλισμού και προσδιορισμού του μέσου ωρομισθίου του εργατοτεχνικού προσωπικού (β2) Επικύρωση και τυποποίηση εθνικών συστημάτων κωδικοποίησης για: τις συμβάσεις μελετών και κατασκευής ΔΕ, τις κατηγορίες και τα άρθρων εργασιών, τα υλικά, το μηχανικό εξοπλισμό και το εργατοτεχνικό προσωπικό (β3) Καθορισμός μεθοδολογίας και συγκρότηση και λειτουργία έγκυρου μηχανισμού τιμοληψίας (παρατηρητήριο τιμών για υλικά, μηχανήματα, προσφερόμενες τιμές μονάδος, ολοκληρωμένες εργασίες, κλπ) και στατιστικής παρακολούθησης της μεταβολής τους (β4) Ανασχεδιασμός και τυποποίηση της γραμμογράφησης και των διαδικασιών κατάρτισης του προϋπολογισμού δημοπράτησης των έργων (β5) Ανασχεδιασμός και τυποποίηση του μηχανισμού και των διαδικασιών αναθεώρησης των συμβατικών τιμών και κατάρτισης νέων τιμών (β6) Ολοκλήρωση της υποδομής (λογισμικό) που έχει αναπτυχθεί από το Πιλοτικό Έργο για την υποστήριξη της διαδικτυακής λειτουργίας του νέου Συστήματος (περιβάλλον ανάπτυξης & συντήρησης του Συστήματος και περιβάλλον χρήσης του Συστήματος) (β7) Καταγραφή των απαιτούμενων θεσμικών παρεμβάσεων, τροποποιήσεων και συμπληρώσεων της υφιστάμενης νομοθεσίας για την ενσωμάτωση του νέου Συστήματος στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη μελέτη και την εκτέλεση των ΔΕ. (β8) Επιχειρησιακός σχεδιασμός, με τον οποίο, σε 2η φάση, θα εξασφαλιστεί- με ανταποδοτικό και βιώσιμο τρόπο - η περαιτέρω ανάπτυξη και η διαρκής υποστήριξη και συντήρηση του νέου Συστήματος. (β9) Αναζήτηση διακρατικού(-ών) εταίρων από χώρα-μέλος της ΕΕ, για συμβουλευτική υποστήριξη και μεταφορά τεχνογνωσίας κατά την 1η φάση και για ενδεχόμενη συμμετοχή στο επιχειρησιακό σχήμα της 2ης φάσης	(γ1) Υλοποίηση των απαιτούμενων θεσμικών παρεμβάσεων και αλλαγών. (γ2) Ανασκόπηση, έλεγχος και επικαιροποίηση αποτελεσμάτων Πιλοτικού Έργου για τα μισθώματα και τη δαπάνη μηχανημάτων - Εναρμόνιση με την επικυρωμένη μεθοδολογία και κωδικοποίηση - Ενημέρωση της βάσης. (γ3) Ανασκόπηση, έλεγχος και επικαιροποίηση αποτελεσμάτων Πιλοτικού Έργου για τα ωρομισθία εργατοτεχνικού προσωπικού - Εναρμόνιση με την επικυρωμένη μεθοδολογία και κωδικοποίηση - Ενημέρωση της βάσης. (γ4) Σταδιακή συμπλήρωση των: ΝΕΤ-ΟΔΟ/ΝΕΤ-ΗΛΜ(οδο), ΝΕΤ-ΛΙΜ, ΝΕΤ-ΥΔΡ, ΝΕΤ-ΟΙΚ, ΝΕΤ-ΠΡΣ, ΝΕΤ-ΗΛΜ(οικ) με Βασικές Τιμές και Αναλύσεις Τιμών, μέσω: (γ4.1) Αποδελτίωσης υλικών που συμμετέχουν στο κάθε κατηγορία - Επικαιροποίηση βασικών τιμών με τη νέα μεθοδολογία και κωδικοποίηση - Ενημέρωση της βάσης. (γ4.2) Ελέγχου και επικύρωσης αποτελεσμάτων Πιλοτικού Έργου ως προς τις προτεινόμενες αναλύσεις τιμών - Επικαιροποίηση με τις νέες βασικές τιμές - Εναρμόνιση με την επικυρωμένη μεθοδολογία και κωδικοποίηση - Ενημέρωση της βάσης. (γ4.3) Συμπλήρωσης των αναλύσεων τιμών του Πιλοτικού Έργου για την πλήρη κάλυψη των άρθρων της κάθε κατηγορίας με ανάλυση της τιμής. (γ4.4) Ελέγχου και δοκιμαστικής εφαρμογής των νέων αναλύσεων τιμών για την κάθε κατηγορία. Επικύρωση και θέση σε εφαρμογή των νέων αναλύσεων και βασικών τιμών σε αντικατάσταση της τιμαριθμικής και των παλιών αναλυτικών τιμολογίων (ΑΤΕΟ, Ν.ΑΤΕΟ, κλπ) και των ΝΕΤ. (γ5) Έναρξη εφαρμογής των νέων τιμολογίων για τη σύνταξη προϋπολογισμών και την έκδοση συντελεστών αναθεώρησης για κάθε κατηγορία έργων με βάση τις νέες αναλύσεις.
Χρονοδιάγραμμα: Σύνολο 18 μήνες / Χρηματοδότηση: Υφιστάμενη εγκεκριμένη χρηματοδότηση		
Σχήμα Υλοποίησης της Πρότασης		
Ως σχήμα υλοποίησης του έργου προτείνουμε τον ΕΛΟΤ (ΕΣΥΠ) σε συνεργασία με την ΓΓΔΕ και τον ΣΑΤΕ, στο πλαίσιο σχετικής 3μερούς <u>Προγραμματικής Συμφωνίας</u> .		

Αριθ. Πρωτ.26054/ΣΣ/σσ

Αθήνα, 04 Απριλίου 2013

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ

Π Ρ Ο Σ

1. Τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων,
κ. Κ. Χατζηδάκη
2. Τον Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής,
κ. Στ. Καλαφάτη
3. Τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
κ. Αντώνη Ρουπακιώτη

ΚΟΙΝ.: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Θέμα: Τροπολογία – προσθήκη υπ’αριθμ. 374/33 της 29.03.2013 με θέμα: Ρυθμίσεις θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, σχετικά με: α. τον έλεγχο δημοσίων συμβάσεων, β. τροποποιήσεις του ν. 3886/2010 (Α’ 173), γ. τροποποιήσεις του ν. 4014/2011 (Α’ 209), δ. θέματα απαλλοτριώσεων, που κατατέθηκε στο σχέδιο νόμου του ΥΠΑΝΑΝΥΜΕΔΙ με τίτλο «Διαμόρφωση φιλικού αναπτυξιακού περιβάλλοντος για τις στρατηγικές και ιδιωτικές επενδύσεις και άλλες διατάξεις»

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Με μεγάλη έκπληξη και δυσαρέσκεια πληροφορηθήκαμε την αιφνιδιαστική κατάθεση στη Βουλή τροπολογίας – προσθήκης στο Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων με τίτλο «*Διαμόρφωση Φιλικού Αναπτυξιακού Περιβάλλοντος για Στρατηγικές και Ιδιωτικές Επενδύσεις και άλλες διατάξεις*». Η έκπληξή μας οφείλεται στο ότι με την εν λόγω τροπολογία **εισάγονται αιφνιδιαστικά και χωρίς προηγούμενη ενημέρωση και διαβούλευση με τους άμεσα εμπλεκόμενους φορείς** κρίσιμες ρυθμίσεις που αφορούν τον δικαστικό έλεγχο της νομιμότητας των διαδικασιών που προηγούνται της σύναψης δημόσιας σύμβασης, η δε δυσαρέσκεια στο ότι **οι εν λόγω αιφνιδιαστικές ρυθμίσεις περικόπτουν και περιορίζουν δραστηκότητα τον δικαστικό έλεγχο της νομιμότητας των διαγωνιστικών διαδικασιών.**

Συνοπτικά σημειώνουμε ότι με την εν θέματι τροπολογία, μεταξύ άλλων, **εδραιώνεται και επεκτείνεται το καθεστώς ασυλίας των Υπηρεσιών ακόμη κι όταν με τις αποφάσεις τους βλάπτουν το δημόσιο συμφέρον**, αφού μεγάλος όγκος συγχρηματοδοτούμενων δημόσιων συμβάσεων τίθενται στον χώρο του δικαστικώς ανελέγκτου. Παράλληλα, **κι ενώ εκκρεμεί η απόφαση πρότυπης δίκης στο ΣΤΕ που θα αποφανθεί επί της αντισυνταγματικότητας και της αντίθεσης προς την Ευρωπαϊκή Συνθήκη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου** της διάταξης θέσπισης παραβόλου 50.000 ευρώ προκειμένου να γίνει δεκτή αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, στην εν λόγω τροπολογία **τίθεται ως προαπαιτούμενο η καταβολή του 1/3 του παραβόλου ταυτοχρόνως με την κατάθεση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων**, περιορίζοντας ακόμη περισσότερο τη δυνατότητα δικαστικού ελέγχου κατά τις διαγωνιστικές διαδικασίες. **Υπενθυμίζουμε ότι για το θέμα αυτό ο ΣΑΤΕ προσέφυγε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή** ζητώντας την κατάργησή του τονίζοντας ότι το υπερβολικό παράβολο παραβιάζει το ενωσιακό δίκαιο, αλλά και κάθε έννοια προστασίας από παράνομες ενέργειες των υπηρεσιών, χωρίς να επιταχύνει την εκτέλεση των έργων, όπως ισχυρίστηκε ο νομοθέτης, διότι οι καθυστερήσεις, κυρίως στις μελετοκατασκευές, οφείλονται στις επιτροπές των διαγωνισμών κι όχι στη δικαστική αμφισβήτηση των αποφάσεων των αναθετουσών αρχών.

Επιθυμώντας να είμαστε συγκεκριμένοι και ακριβείς επί των αιτιάσεών μας, θα αναφερθούμε σ' αυτές μία προς μία, αναπτύσσοντας συνοπτικά τους λόγους για τους οποίους, πέραν της αντισυνταγματικής και αντιδημοκρατικής αιφνιδιαστικής εισαγωγής τους προς ψήφιση, υπό μορφή τροπολογίας της τελευταίας στιγμής, οι διατάξεις αυτές είναι και ως προς την ουσία τους απαράδεκτες και βαθύτατα προβληματικές:

- 1) Με το πρώτο άρθρο της επίμαχης τροπολογίας ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 23 του ν. 3894/2010 και των παραγράφων 8, 9, 10, 11 και 12 του άρθρου 6 του ν. 2730/1999, εφαρμόζονται αναλόγως και στις αιτήσεις ακυρώσεως και ασφαλιστικών μέτρων [...] κατά πράξεων οι οποίες αφορούν δημόσια έργα, προμήθειες και υπηρεσίες που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και άλλα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προϋπολογιζόμενης δαπάνης άνω των 15.000.000 ευρώ πλέον Φ.Π.Α..

Η παρ. 6 του άρθρου 23 του ν. 3894/2010, όπως ισχύει σήμερα, αναφέρει ότι *«διαφορές που αναφύονται κατά τη διαδικασία της σύναψης συμβάσεων στο πλαίσιο του παρόντος νόμου, εκδικάζονται σύμφωνα με τις ανωτέρω παραγράφους, κατά παρέκκλιση των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 3 του ν. 3886/2010»*. Οι παράγραφοι 8, 9, 10, 11 και 12 του άρθρου 6 του ν. 2730/1999 αφορούν την εκδίκαση αιτήσεων ακυρώσεως και αναστολής εκτέλεσης σε υποθέσεις αναγκαστικών απαλλοτριώσεων.

Η εισαγόμενη ρύθμιση είναι ασαφής, υπό την έννοια ότι δεν διευκρινίζει κρίσιμα ζητήματα ως προς τις αναλογικώς εφαρμοστέες διατάξεις. Π.χ., η εφαρμογή των

προαναφερθεισών παραγράφων του άρθρου 6 του ν. 2730/1999 θα έχει την έννοια της εκδίκασης των αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων του ν. 3886/2010 ως αιτήσεων αναστολής του άρθρου 52 του π.δ. 18/1989 ή απλώς την εφαρμογή των χρονοδιαγραμμάτων που θέτουν οι ανωτέρω παράγραφοι; **Τα θέματα αυτά πρέπει να διευκρινισθούν νομοθετικά, διότι διαφορετικά θα δημιουργήσουν μία ακόμη πηγή ανασφάλειας δικαίου ανάμεσα στις τόσες άλλες που ήδη υφίστανται.**

- 2) Με την επαύξηση του κατωφλίου ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο από τα 5.000.000 ευρώ στα 10.000.000 ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.) για όλες τις συγχρηματοδοτούμενες δημόσιες συμβάσεις (πρώτη παράγραφος του δεύτερου άρθρου της επίμαχης τροπολογίας) τίθεται εκτός προσυμβατικού ελέγχου νομιμότητας ένας μεγάλος όγκος συμβάσεων δημοσίων έργων. Τούτο, σε συνδυασμό με την κατάργηση της αίτησης ανάκλησης κατά των πράξεων των Κλιμακίων του Ελεγκτικού Συνεδρίου καθώς και με το μέτρο του παραβόλου 1%, έχει ως αναπότρεπτη συνέπεια **οι συμβάσεις αυτές να τίθενται στον χώρο του δικαστικώς ανελέγκτου**, με όλες τις δυσμενέστερες συνέπειες που αυτό συνεπάγεται για τα δικαιώματα των διαγωνιζομένων, τη διασφάλιση της νομιμότητας και την προστασία του δημοσίου συμφέροντος.
- 3) Με την κατάργηση της αίτησης ανάκλησης κατά των θετικών πράξεων των Κλιμακίων του Ελεγκτικού Συνεδρίου (δεύτερη παράγραφος του δεύτερου άρθρου της επίμαχης τροπολογίας) συρρικνώνεται σημαντικά η ελεγκτική αρμοδιότητα του ανωτάτου αυτού δικαστηρίου. Οι δικαστές που στελεχώνουν τα Κλιμάκια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, παρότι εξαιρετικής επιστημονικής κατάρτισης, είναι κατά κανόνα νέοι, χωρίς συνήθως την απαιτούμενη εμπειρία για τη διεξοδική και ως προς όλες τις πτυχές τους αντιμετώπιση όλων των σύνθετων νομικών ζητημάτων που ανακύπτουν κατά τη διαγωνιστική διαδικασία για την ανάθεση μίας δημόσιας σύμβασης. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που κρίσιμα νομικά ζητήματα είχαν διαλάβει της προσοχής του Κλιμακίου και ανακαλύφθηκαν κατά τον έλεγχο που διενήργησε το Τμήμα κατόπιν άσκησης αίτησης ανάκλησης. Είναι δε εσφαλμένο το αναφερόμενο στην αιτιολογική έκθεση ότι δεν επέρχονται ουσιαστικές έννομες συνέπειες στους εμπλεκόμενους στην ελεγχόμενη διαδικασία. Κατ' αρχάς και πρωτίστως, το διακύβευμα εν προκειμένω δεν είναι οι έννομες συνέπειες στους εμπλεκόμενους, αλλά η προστασία του δημοσίου συμφέροντος. Κατά δεύτερον, είναι απολύτως ανεδαφικό το αναφερόμενο στην αιτιολογική έκθεση ότι *«όταν ο προσυμβατικός έλεγχος αποβαίνει θετικός και δεν διαπιστώνονται ουσιώδεις νομικές πλημμέλειες στη διαγωνιστική διαδικασία, δεν επέρχονται ουσιαστικές έννομες συνέπειες στους εμπλεκόμενους στην ελεγχόμενη διαδικασία»*. **Δηλαδή, κατά το σκεπτικό της αιτιολογικής έκθεσης, η παράλειψη του προσυμβατικού ελέγχου να εντοπίσει ουσιώδη πλημμέλεια**

της διαγωνιστικής διαδικασίας δεν επιφέρει ουσιαστικές έννομες συνέπειες στους εμπλεκόμενους στον διαγωνισμό;

- 4) Η δυσμενέστερη, όμως, και πλέον άτοπη από όλες τις ρυθμίσεις της τροπολογίας είναι αυτή του τρίτου άρθρου που επιβάλλει την καταβολή του 1/3 του σε κάθε περίπτωση υπέρογκου αντισυνταγματικού, αντικοινοτικού και αντίθετου με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) παραβόλου του 1% ταυτοχρόνως με την κατάθεση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων. Η ρύθμιση αυτή όχι μόνο επιτείνει την πρόδηλη καταχρηστικότητα της διάταξης περί παραβόλου 1%, περιορίζοντας ακόμη περισσότερο τη δυνατότητα δικαστικού ελέγχου κατά τις διαγωνιστικές διαδικασίες για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, αλλά, μετά την εφαρμογή του άρθρου 23 του ν. 3894/2010 και των παραγράφων 8, 9, 10, 11 και 12 του άρθρου 6 του ν. 2730/1999 και στις διαφορές που ανακύπτουν κατά τη διαδικασία ανάθεσης συγχρηματοδοτούμενων συμβάσεων άνω των 15.000.000 ευρώ με Φ.Π.Α., έχει καταστεί και απολύτως αλυσιτελής. Και τούτο, διότι οι ανωτέρω διατάξεις θεσπίζουν ταχύτερες διαδικασίες προσδιορισμού εντός ολίγων ημερών των κατατιθεμένων αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων. Επομένως, το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ κατάθεσης και συζήτησης της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων είναι πλέον βραχύτατο.

Ωστόσο, θεωρούμε υποχρέωσή μας να επισημάνουμε για μία ακόμη φορά τους τεράστιους κινδύνους που εγκυμονεί η εφαρμογή του απαράδεκτου αυτού παραβόλου: κίνδυνοι που έχουν ήδη κάνει την εμφάνισή τους σε διάφορους διαγωνισμούς. Δυστυχώς, έχει αρχίσει να εδραιώνεται στον εργοληπτικό κλάδο η αντίληψη ότι οι αναθέτουσες αρχές ενεργούν σε σωρεία περιπτώσεων εμπορούμενες από την απολύτως βάσιμη αίσθηση ότι δεν υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο. Οι συνέπειες της αίσθησης αυτής έχουν ήδη αρχίσει να καθίστανται εντονότατα αισθητές σε πολλούς διαγωνισμούς. Αυθαιρεσίες και παρανομίες επί θεμάτων τα οποία είχε επιλύσει η νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων αρχίζουν να κάνουν την επανεμφάνισή τους σε πολλούς διαγωνισμούς. Οι κίνδυνοι για τη διασφάλιση της ενωσιακής και εθνικής νομιμότητας είναι τεράστιοι. Αυτή η διάταξη παρέχει γόνιμο έδαφος σε έμμεσους και άμεσους εκβιασμούς, συναλλαγές κάτω από το τραπέζι, και εκδηλώσεις διοικητικής αλαζονείας και αυθαιρεσίας. Η επωδός «που θα βρει 50.000 ευρώ για να πάει στο δικαστήριο;» ακούγεται όλο και πιο συχνά. Η κατάσταση είναι βέβαιο ότι θα χειροτερεύσει, μόλις εμπεδωθεί ακόμη περισσότερο η αίσθηση του ανελέγκτου. Η διασφάλιση της νομιμότητας στους δημόσιους διαγωνισμούς και ιδίως στους διαγωνισμούς δημοσίων έργων, όπου το παράβολο είναι παγιωμένο στις 50.000 ευρώ, κλονίζεται. **Για τους λόγους αυτούς θεωρούμε, ότι η άστοχη, αποτυχημένη και κατ' αποτέλεσμα άκρως επικίνδυνη αυτή νομοθετική ρύθμιση πρέπει να αποσυρθεί συνολικά, ώστε να φροντίσει η Πολιτεία να θεσπίσει ρυθμίσεις που θα επιτυγχάνουν τον επιδιωκόμενο σκοπό (κάτι ως**

προς το οποίο αποτυγχάνει πλήρως το θεσπισθέν παράβολο), χωρίς τις καταστροφικές ως προς την προστασία της ενωσιακής και εθνικής νομιμότητας παρενέργειες της επίμαχης ρύθμισης.

Εν όψει των παραπάνω παρατηρήσεών μας, στις οποίες προβήκαμε εν τάχει και ενώπιον της ασφυκτικής πίεσης χρόνου που δημιουργήσε η αιφνιδιαστική αυτή τροπολογία, παρακαλούμε όπως αποσύρετε τα ανωτέρω αναφερόμενα επικίνδυνα άρθρα αυτής της τροπολογίας-προσθήκης, ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε όλες τους ενδιαφερόμενους φορείς και τις επαγγελματικές οργανώσεις να υποβάλουν τις παρατηρήσεις και προτάσεις τους προς την Πολιτική Ηγεσία και να υπάρξει επ' αυτών εις βάθος μελέτη και διαβούλευση.

Με τιμή,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΒΛΑΧΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Α Π Ο Δ Ε Κ Τ Ω Ν

1. **ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ**

2. **ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΣΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ**
κ. κ. Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης και Νικόλαος Συρμαλένιος

3. **ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ**
 - **Ν.Δ.**
 - **Υπεύθυνο Τομέα Δημοσίων Έργων και Αναπλ. Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων,**
κ. Σταύρο Καλογιάννη
 - **ΣΥΡΙΖΑ – ΕΚΜ**
 - **Υπεύθυνο Τομέα Δημοσίων Έργων ,**
κ. Γεώργιο Σταθάκη
 - **Πα.Σο.Κ.**
 - **Υπεύθυνο Τομέα Δημοσίων Έργων,**
κ. Νικόλαο Σηφουνάκη
 - **ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ**
 - **Υπεύθυνο Τομέα Δημοσίων Έργων,**
κ. Νότη Μαριά
 - **ΛΑΪΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ – ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ**
 - **Υπεύθυνο Τομέα Δημοσίων Έργων**
 - **Κ.Κ.Ε.**
 - **Υπεύθυνο Τομέα Δημοσίων Έργων,**
κ. Μάκη Παπαδόπουλο

4. **ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ,**
Υπόψη Προέδρου
κ. Χρ. Σπίρτζη

5. **ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΈΡΓΩΝ,**
κ. Στρ. Σιμόπουλο